

Faunabeheereenheid Fryslân
't Hou 8
8404 GH LANGEZWAAG

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

Leeuwarden, 1 maart 2024
Verzonden, - 1 MAART 2024

Ons kenmerk : 02203014
Domein/ Team : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : PF-2023/269581: Omgevingsvergunning nestbehandeling van grauwe ganzen in Friesland.

Geacht bestuur,

Op 15 september 2023 ontvingen wij de door u ingediende aanvraag voor een opdracht in het kader van de Wet natuurbescherming, nu Omgevingsvergunning (hierna: vergunning) in het kader van de Omgevingswet, voor de nestbehandeling en het afschot van overzomerende grauwe ganzen. Op 17 januari 2024 hebben wij tijdens een vergadering een aantal knelpunten met u besproken wat betreft deze aangevraagde opdracht. Naar aanleiding van dit gesprek is besloten de opdracht te splitsen in twee losse besluiten; (a) de omgevingsvergunning nestbehandeling van grauwe ganzen, en (b) de omgevingsvergunning afschot van overzomerende grauwe ganzen.

Deze brief betreft (a) de omgevingsvergunning voor nestbehandeling van grauwe ganzen in Fryslân. Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2023/269581. Ik verzoek u dit nummer in uw contacten met betrekking tot uw verzoek te vermelden

Onderwerp

Sinds 31 oktober 2023 is de ontheffing 'Overzomerende grauwe gans 2018-2023' betreffende nestbehandeling en afschot van grauwe ganzen in de provincie Friesland afgelopen. Dit betrof een verlenging van een al eerder verleende ontheffing en waarvoor het Faunabeheerplan Fryslân 2014-2020 (verder: Fbp) ter onderbouwing gold. Aangezien er momenteel geen nieuw Fbp actief is, zal nu op uw advies ter overbrugging van de periode tot een nieuw Fbp worden gewerkt met een tweetal omgevingsvergunningen (voorheen opdrachten onder de Wet natuurbescherming). Hiervoor is gekozen om de beheeractiviteiten

(a) nestbehandeling van grauwe ganzen en (b) afschot van overzomerende grauwe ganzen apart van elkaar, tijdig te kunnen afgeven en goed te kunnen onderbouwen.

Tezamen met de nog lopende ontheffing 'afschot koppelvormende grauwe ganzen 2020-2024' maken de twee omgevingsvergunningen deel uit van meerdere mogelijke beheeractiviteiten met als uiteindelijke doel om de aantallen overzomerende (stand)ganzen van de soort grauwe gans (*Anser anser*) te verminderen, en hiermee schade aan (landbouw)gewassen te beperken.

Besluit

Aan u wordt een omgevingsvergunning verleend voor het uitvoeren van nestbehandeling van grauwe ganzen in de provincie Fryslân. Dit besluit geldt vanaf 2 maart 2024 tot 1 oktober 2024. De bijbehorende stukken maken onlosmakelijk onderdeel uit van dit besluit.

Voor motivering van ons besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden onderstaande voorschriften verbonden.

Verantwoordelijkheid

1. De vergunning is aangevraagd door en staat op naam van de Faunabeheereenheid Fryslan (hierna: Fbe). De Fbe is als vergunninghouder te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de omgevingsvergunning is verleend. De Fbe dient daarom de gemachtigden nadrukkelijk te wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik, o.a. door bij afgifte van een machtiging tevens een gewaarmerkte kopie van deze vergunning te verstrekken en hen te wijzen op de bepalingen t.a.v. de Omgevingswet.
2. De vergunning is alleen van toepassing op de activiteiten zoals deze zijn aangevraagd en in ons besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling'. De Fbe dient de activiteiten uit te voeren conform aanvraag en bijbehorende stukken. Als hiervan wordt afgeweken dient ons eerst schriftelijke toestemming gevraagd te worden.

Machtiging gebruik omgevingsvergunning

1. De Fbe is bevoegd de voorschriften van deze vergunning op een door de Fbe te bepalen wijze over te dragen aan een feitelijke gebruiker;
2. Een machtiging door de Fbe aan de feitelijke gebruiker ten behoeve van deze vergunning wordt niet verstrekt dan na een daartoe ingediende aanvraag bij de Fbe;
3. De Fbe houdt een registratie bij van alle feitelijke gebruikers van deze vergunning. Het overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde (toezichthoudende) ambtenaar ter inzage te worden afgegeven;
4. Hetzelfde geldt voor de Wildbeheereenheid (hierna: WBE) in geval van het doormachtigen van het gebruik van de vergunning aan een grondgebruiker. De verantwoordelijkheid van de vergunninghouder laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de individuele gemachtigde en/of feitelijke gebruiker voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.

Gebruik omgevingsvergunning

1. Machtiging voor het uitvoeren van legselbeperkende activiteiten wordt (a) buiten natuurgebieden alleen uitgegeven aan leden van een Wbe met inachtneming van de hier genoemde randvoorwaarden, en (b) binnen natuurgebieden/Natura 2000 gebieden aan de terreinbeheerders waarbij gewerkt wordt aan de hand van het door de Fbe opgestelde protocol nestbehandeling. Gemachtigde uitvoerders mogen taken uitvoeren met hulp van personeel en/of vrijwilligers welke onder supervisie meewerken aan de legselbeperkende handelingen;
2. Ten behoeve van de uitvoering van de maatregel buiten de natuurgebieden zal als het gaat om ganzenfoeragegebieden en weidevogelgebieden (kans- en kerngebieden) afstemming worden gezocht met het in dat gebied actief zijnde Agrarisch Collectief;
3. Van de vergunning mag slechts gebruik worden gemaakt nadat de grondgebruiker van de percelen waarop de handelingen zijn toegestaan, de vergunning gebruiker hiertoe schriftelijk heeft gemachtigd;
4. De (gemachtigde) uitvoerder van de nestbehandelingsactie dient met 100% zekerheid te kunnen vaststellen dat het te behandelen legsel die van de grauwe gans betreft.
5. Bij nestbehandeling moeten tenminste 2 eieren in het nest worden achtergelaten. Wél moeten alle eieren worden behandeld.
6. Toegestane behandelingen van de eieren zijn; het rapen van eieren (waarbij punt 4. in acht wordt genomen), of het behandelen van de eieren door ze lek te prikken, te oliën of te schudden waardoor de behandelde eieren niet langer uit zullen komen. Bij het prikken dient het ei volledig doorboort te worden, bij het bedekken met olie dient het gehele ei bedekt te worden met (plantaardige)olie.
7. Het aantal uitvoerders van de nestbehandelingsacties varieert, naar gelang het terrein, tot een groep van maximaal 6 deelnemers.
8. Binnen de benoemde periode (2 maart t/m 1 oktober 2024) waarin nestbehandeling mag plaatsvinden hangt het eind van de praktisch werkbare periode af van de start van het broedseizoen van verstoringgevoelige kwalificerende broed(vogel)soorten in de afzonderlijke gebieden. Afhankelijk van het eindoordeel van de beheerder kunnen nestbehandelingsacties stoppen of een cirkel van 500 meter om het broedbiotoop gelegd worden, waarbinnen geen nestbehandeling (meer) plaatsvindt. De beheerder sluit een dergelijk besluit kort met *Friese Uitvoeringsdienst Milieu en Omgeving, afdeling Toezicht en Handhaving* (wnb@fryslan.nl).

Bescheiden

De gemachtigde dan wel feitelijke gebruiker van de vergunning is verplicht een exemplaar van deze vergunning, een gewaarmerkt afschrift van de op naam van de Wbe gestelde machtiging en een op naam van de grondgebruiker gestelde gewaarmerkte machtiging van de Wbe, respectievelijk een op naam van de grondgebruiker gestelde gewaarmerkte machtiging van de Fbe, een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker t.a.v. het gebruik van de vergunning op diens percelen en geldig legitimatiebewijs bij zich te houden. Deze bescheiden moeten op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage worden afgegeven.

Gezelschap

Van de in de vergunning genoemde bevoegdheden voor nestbehandeling mag mede gebruik worden gemaakt door ten hoogste 6 uitvoerders en/of vrijwilligers, mits ze in gezelschap zijn van de jachtaktehouder of terreinbeheerder aan wie de machtiging is verleend voor het gebruik van de vergunning.

Rapportage

1. De Fbe is verplicht, uiterlijk 15 december een digitale rapportage uit te brengen aan de provincie Fryslân, Afdeling Omgevingszaken t.a.v. Team Groene Regelgeving (wnb@fryslan.frl) over de wijze waarop van de vergunning gebruik is gemaakt en wat daarvan de resultaten zijn. De rapportage bevat in ieder geval een overzicht van de Wbe's en grondgebruikers die van de vergunning (onderscheiden naar soort) gebruik hebben gemaakt; de door de grondgebruikers toegepaste preventieve maatregelen; het aantal gevonden grauwe ganzennesten (tevens aan te geven op een topografische kaart - schaal 1:50.000); het aantal geraapte en/of behandelde eieren per nest en de totale waargenomen jonge aanwas van grauwe ganzen. De aantallen dienen getotaliseerd te zijn;
2. Wbe's en grondgebruikers aan wie door de Fbe een machtiging tot het gebruik van de vergunning is verleend, zijn verplicht om jaarlijks het resultaat van het gebruik van de vergunning aan de Fbe te rapporteren (voor zover mogelijk digitaal), overeenkomstig door de Fbe daartoe gestelde voorschriften. De rapportage bevat ten minste hetgeen vereist is voor de rapportage die de Fbe op grond van het voorgaande lid moet maken. Grondgebruikers die door de Wbe's zijn gemachtigd zijn verplicht overeenkomstig te rapporteren aan de betreffende Wbe;
3. De Fbe houdt een overzicht bij van verleende machtigingen, alsmede van de aanvraaggegevens die daaraan ten grondslag liggen. Dit overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage te worden afgegeven;
4. De Wbe houdt een overzicht bij van de grondgebruikers aan wie het gebruik van de vergunning is door gemachtigd alsmede van de aanvraaggegevens die daaraan ten grondslag liggen. Dit overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage te worden afgegeven.

Overige voorschriften

5. Deze vergunning kan door ons worden ingetrokken, gewijzigd of opgeschort op grond van de criteria genoemd in artikel 18.10, eerste en vierde lid, Ow en artikel 8.97, eerste lid, en 8.103, tweede lid, Bkl en/of bij bijzondere weersomstandigheden;
6. Op een schriftelijk of email verzoek van ons daartoe, dient een door de vergunninghouder verstrekte machtiging tot het gebruik van de vergunning terstond te worden ingetrokken of opgeschort. Deze intrekking/opschorting dient te geschieden door de betreffende gemachtigde hiervan telefonisch en schriftelijk op de hoogte te stellen;

De vergunning is geldig van 2 maart 2024 tot 1 oktober 2024.

Overig

Voor de uitvoering van deze vergunning is ingevolgde artikel 11.63, derde lid, onder b, Bal geen faunabeheerplan nodig.

Zorgplicht

Expliciet wijzen wij u erop dat in artikel 11.6 en artikel 11.27 Ow een zorgplicht is opgenomen. De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor fauna (of flora) kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijke handelingen na te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden geveegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveegd teneinde de gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Vragen?

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u terecht bij het team Groene Regelgeving van de provincie Fryslân. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief. Wilt u daarbij het zaaknummer vermelden?

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned by A.J. van der Woude
on 01-03-2024

mevr. A.J. van der Woude
Teammanager Team Groene regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- a) de naam en het adres van de indiener;
- b) de dagtekening;
- c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en bij voorkeur met vermelding van het *kenmerk* van het besluit;
- d) de gronden van het bezwaar;
- e) de handtekening van de indiener.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie, tel. (058) 292 59 25.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst niet de werking van dit besluit. De indiener van een bezwaarschrift kan, als onverwijlde spoed dat eist, een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen. Aan een verzoek om een voorlopige voorziening zijn wel kosten (griffierecht) verbonden.

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 3:41, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Advertentie
- Bijlage 3: Meldingsformulier

Afschriften

Afschriften Afschriften van dit besluit worden verzonden aan het ministerie van LNV, Burgemeester en wethouders van de Friese gemeenten, Politie Fryslân, Stichting De Faunabescherming, Vogelbescherming Nederland en aan de FUMO Afdeling Toezicht en Handhaving.

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingaanvraag

Op 15 september 2023 ontvingen wij de door u ingediende aanvraag voor een opdracht in het kader van de Wet natuurbescherming, nu Omgevingsvergunning (hierna: vergunning) in het kader van de Omgevingswet, voor de nestbehandeling en het afschot van overzomerende grauwe ganzen. Naar aanleiding van overleg met u is besloten het verzoek voor de opdracht te splitsen in twee losse vergunningen; (a) de omgevingsvergunning nestbehandeling van grauwe ganzen, en (b) de omgevingsvergunning afschot van overzomerende grauwe ganzen. Onderhavig besluit betreft de omgevingsvergunning voor nestbehandeling van grauwe ganzen in Friesland.

Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2023/269581. Ik verzoek u dit nummer in uw contacten met betrekking tot uw aanvraag te vermelden

Voor het aangevraagde project en/of handeling is eerder ontheffing verleend op grond van de Wnb te weten op:

- 13 april 2010 onder nummer 00888457.
- 12 juni 2012 onder nummer 01008456.
- 3 september 2013 onder nummer 01074974.
- 1 oktober 2018 onder nummer 05174214.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Populatiebeheer van standganzen is een middel om belangrijke schade aan landbouwgewassen in de provincie te voorkomen en/of te beperken. Het gaat daarbij om een reductie in aantallen overzomerende standganzen, die schade aan landbouwgewassen toebrengen.

Belangrijk onderdeel van de maatregelen die zijn voorzien is het toepassen van nestbehandeling van grauwe ganzen om te voorkomen dat gelegde eieren uitkomen. Het is van belang dat de beheersactiviteit nestbehandeling van grauwe ganzen tezamen wordt uitgevoerd met aanvullende beheermaatregelen waaronder het afschot van koppelvormers (februari) en het afschot ten behoeve van populatiebeheer van grauwe (stand)ganzen in de zomerperiode (april tot oktober).

Onder nestbehandeling wordt verstaan;

Het rapen van eieren uit nesten, waarbij tenminste 2 eieren in het nest worden achtergelaten. Wél moeten alle eieren welke in het nest achterblijven worden behandeld. Door de eieren niet allemaal te verwijderen wordt voorkomen dat de ouderdieren nieuwe eieren zullen gaan leggen welke onbehandeld blijven. Dit is eveneens de reden dat het niet wenselijk en daarmee niet toegestaan is de nesten te vernielen of te verwijderen. De ouderdieren zullen in dat geval namelijk een nieuw nest bouwen, op dezelfde locatie of ergens anders, en alsnog jongen groot brengen.

Het behandelen van de eieren vindt plaats door ze lek te prikken, te oliën of te schudden waardoor de behandelde eieren niet langer uit zullen komen. Bij het prikken dient het ei volledig doorboort te worden, bij het bedekken met olie dient het gehele ei bedekt te worden met (plantaardige)olie.

Alle bijlagen die u toegevoegd heeft en behorend bij eerdere besluiten, maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze vergunning.

A1.2. Periode

De vergunning is geldig vanaf 2 maart 2024 tot 1 oktober 2024, ter overbrugging van de periode tussen de voorgaande ontheffing 'Overzomerende grauwe gans 2018-2023' tot de inwerkingtreding van het nieuwe ganzenbeleid en de goedkeuring van het door de Fbe op te stellen nieuwe fbp ganzen.

A1.3. Relevante stukken

Wij hebben (ambtshalve) bij de beoordeling van de aanvraag de hierboven genoemde stukken en eerdere besluiten betrokken. Daarnaast zijn actuele schadeoverzichten (voor zover beschikbaar) en schadeoverzichten van de periode 2013 – 2017 bij uw aanvraag betrokken.

A1.4. Aanvullende gegevens

Ten behoeve van het voorliggend besluit hebben wij de Fbe op 30 november 2023 en 2 februari 2024 om aanvullende informatie verzocht.

A1.5. Uw aanvraag en de bescherming van Natura 2000

Wij wijzen erop dat voor het gebruik van de vergunning binnen zgn. speciale beschermingszones (o.a. Natura 2000-gebieden) aanvullende vergunningen vereist kunnen zijn als niet met zekerheid significant negatieve effecten als gevolg van de beheermaatregelen op ecologie kunnen worden uitgesloten.

Deze vergunningen (of informatie hierover) kunnen (kan) aangevraagd worden bij Provincie Fryslân, afdeling Omgevingszaken, team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden of via wnb@fryslan.frl. Bij het verlenen van machtigingen dienen de Fbe, respectievelijk de Wbe's, de betreffende gemachtigden hierop te wijzen.

A2. Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn het bevoegd gezag om op uw aanvraag te beslissen, op basis van het bepaalde in artikel 4.6, eerste lid, van het Omgevingsbesluit.

A3. Procedure

De procedureregels staan in hoofdstuk 16 van de Ow en in de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn

Niet van toepassing.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving

Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor GS van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen met betrekking tot de flora- en fauna-activiteit die zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), de Omgevingsregeling en de Omgevingsverordening Fryslân 2022.

A4. Vergunningplicht

Wij hebben beoordeeld of de handelingen overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg hebben ten aanzien van de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Wij verwijzen voor de beoordeling en motivering van dit oordeel naar de overwegingen onder B. (Toetsing).

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Omgevingswet, Besluit kwaliteit leefomgeving en Besluit activiteiten leefomgeving

Artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Ow bepaalt dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren. De vergunningplicht geldt alleen voor de gevallen die in het Bal zijn aangewezen. De aanvraag heeft betrekking op een vergunningplichtig geval.

1. Artikel 11.37, eerste lid, onder b van het Bal bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
2. Artikel 11.37, eerste lid onder c van het Bal bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en onder zich te hebben.
3. Artikel 11.37, eerste lid, onder d van het Bal bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.
4. Ingevolge artikel 11.63, eerste lid, Bal jo. artikel 11.63, derde lid, onder b, Bal kan in het geval van een opdracht, middels een maatwerkregel of een maatwerkvoorschrift worden afgeweken van de verplichting dat voor het beperken van de omvang van populaties moet worden gehandeld conform een fbp.
5. Specifieke zorgplicht artikel 11:27 Bal.

Een omgevingsvergunning wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Verbodsbepalingen

De onder A1 genoemde handelingen hebben een overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg. Derhalve is een vergunning nodig.

B2.2. Toetsing

Argumenten voor het toepassen van de beheersmaatregel nestbehandeling binnen de provincie Fryslân zijn onveranderd sinds de afgifte van voorgaande ontheffing 'Overzomerende grauwe gans 2018-2023'.

Fryslân zet fors in op de reductie van schade door ganzen. Nadat eind 2012 het landelijke G7 akkoord alsnog vastliep kon elke provincie aan de slag met een eigen aanpak. Dit heeft geleid tot de uitvoeringsnotitie 'De Fryske Guozzenaanpak' en de beleidsnotie 'Gans in Balans'. Vanuit de evaluatie in 2017 van beide stukken is geconcludeerd dat de schade (in kilo's droge stof) nog altijd toeneemt, dit is eveneens terug te zien in de schadecijfers van BIJ12. (zie hieronder).

Uit de gegevens van het BIJ-12 Faunafonds blijkt dat overzomerende grauwe ganzen in de periode 2016 tot en met 2021 belangrijke gewasschade in de provincie Fryslân hebben veroorzaakt. De totaal een getaxeerde schade in deze 3 jaren alleen betreft al €7.350.818.

De grootste schadebedragen komen voort uit schade aan voorjaarsgras en zomergras (zie tabel 2).

WBE	§ 2016-2017	§ 2017-2018	§ 2018-2019	§ 2019-2020	§ 2020-2021
Aengwirden-Schoterland	1.910	2.284	874	2.141	1.228
Ameland	32.522	33.471	15.838	158.517	257.907
Beneden de Linde				648	395
De Alde Slachte	7.787	4.232	375	1.046	2.766
De Dongeradielen	68.368	129.580	26.141	25.877	93.903
De Lauwers	51.237	19.128	18.140	12.657	23.116
De Lytse Súdwesthoeke	372.599	226.326	200.393	570.369	313.799
De Marne	11.358	4.769	2.662	3.932	5.447
De Marren	136.428	119.129	189.526	133.592	214.602
De Middelsee	70.250	58.379	75.573	45.169	102.405
De Veenpolders	78.948	26.905	21.619	58.338	55.209
Gaasterlân e.o.	399.555	169.751	174.400	242.204	208.437
It Bûtenfjild	31.951	33.500	41.257	43.621	71.721
Kuinder en Linde	82.134	7.067	16.241	29.791	27.159
Midden-Opsterland	27.070	14.268	28.545	66.769	69.091
Om de Terpen	8.363	17.180	9.303	1.674	36.295
Schiermonnikoog	11.476	3.155	5.244	14.999	29.075
Skarsterlân e.o.	251.759	182.783	203.339	266.426	473.397
Smallingerland	91.580	74.345	77.087	162.584	111.614
Terschelling	87.221	156.961	174.768	46.651	99.961
Tusken Waed en Stêd			73	346	1.811
Tytsjerksteradiel-Súd	22.202	15.947	29.316	12.836	27.132
Utingeradeel	392.111	246.667	414.127	661.581	837.739
Totaal	2.236.829	1.545.827	1.724.841	2.561.768	3.064.209

Tabel 1: Getaxeerde schade (in €) die is toeberekend aan Grauwe gans per wildbeheereenheid; gegevens Schademonitor BIJ12 maart 2022

Gewasgroep	§ 2016-2017	§ 2017-2018	§ 2018-2019	§ 2019-2020	§ 2020-2021
Aardappel	4.446			1.843	-
Broccoli					
Graszaad		1.914	5.069	2.910	3.159
Groenbemester					5.506
Najaarsgras		318		522	
Overige akkerbouwgewassen	1.352			1.291	816
Snijmais					29.607
Snijrogge					3.251
Suikerbiet	4.086				
Voorjaarsgras	1.955.988	1.290.879	1.368.237	2.118.917	2.448.579
Wintergraan	18.955	3.916	871	8.930	23.777
Zomergraan		1.548		6.263	6.103
Zomergras	252.002	247.252	350.664	421.092	543.411
Totaal	2.236.829	1.545.827	1.724.841	2.561.768	3.064.209

Tabel 2: Getaxeerde schade (in €) die is toeberekend aan Grauwe gans per gewasgroep; gegevens Schademonitor BIJ12 maart 2022

WBE	§ 2018-2019	§ 2019-2020	§ 2020-2021	§ 2021-2022	§ 2022-2023
IFG	5.364	2.123	5.714	2.883	2.959
NM	647	-	-	-	1.330
SBB	30.115	28.328	23.148	1.036	6.322
WBE's	1.230	556	4.995	678	1.883
Totaal	37.356	31.007	33.857	4.597	12.494

Tabel 3: Behandelde eieren in kader van nestbehandeling Grauwe gans per organisatie

B2.3. Belang van de activiteit

Ingevolge artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder g, Ow, artikel 11.37, eerste lid, Bal en artikel 8.74j, eerste lid, sub b, onder 3°, Bkl kan een omgevingsvergunning worden verleend voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

B2.4. Andere bevredigende oplossing

Uit de Meetnet cijfers welke gebruikt zijn door Sovon Vogelonderzoek (stats.sovon.nl) om lange termijn trends te bepalen blijkt dat de grauwe gans zomers in vrijwel de gehele provincie voorkomt, dat de populatie een (significant) stijgende tendens vertoont en dat ook de aantallen broedparen toenemen. Uit de cijfers van BIJ12 (zie tabel 1) blijkt ook dat de gewassen waaraan schade door grauwe ganzen kan worden aangericht in de gehele provincie voorkomen.

Naast verjaging door of namens de grondgebruiker zelf werden tot op heden als preventieve maatregelen o.a. vlaggen, linten, zangdraden, ratels, vogelafweerpistolen, gaskanonnen en vogelverschrikkers ingezet. Daarnaast werd in de afgelopen jaren legselbeperking en afschot van overzomerende grauwe ganzen toegepast ter voorkoming en beperking van gewas schade. Preventieve maatregelen en in het verleden verleende ontheffingen op grond van de Flora- en faunawet en Wet natuurbescherming zijn afzonderlijk onvoldoende gebleken om belangrijke schade te voorkomen. Wij achten het dan ook aannemelijk dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat dan het reduceren van de populatie overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van (onaanvaardbare) belangrijke schade aan gewassen. Het toepassen van nestbehandeling maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het maatregelenpakket om uiteindelijk toch aantallen overzomerende grauwe ganzen te drukken en op die manier schade te verminderen of zelfs voorkomen.

Conclusie: Het College van Gedeputeerde Staten is van mening dat in de door u gevolgde werkwijze de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen door het stellen van voorschriften.

B2.5. Staat van instandhouding

In Fryslân is bij de grauwe gans als broedvogel zowel sinds 1990 als ook over de laatste 10 jaar sprake van een significante toename als weergegeven in de trends berekend door Sovon Vogelonderzoek¹ voor zowel de watervogel (algemene) ganzenpopulatie, als wel de broedparen. In de winter is sprake van een sterke toename vanaf 1980 en van een matige toename vanaf 2004.

Door het verlenen van de opdracht wordt geen afbreuk gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Concluderend stellen wij dat uw aanvraag voldoet aan de eisen die daar ingevolge ons toetsingskader aan moeten worden gesteld.

Noodzaak opdrachtverlening

Op dit moment ontbreekt een door de Fbe vastgesteld en door ons college goedgekeurd fbp. Daarop heeft de Fbe het College van Gedeputeerde Staten verzocht een nadere opdracht te geven als basis voor het kunnen blijven uitvoeren van de legselbeperking op overzomerende grauwe gans in de provincie door middel van legselbeperking.

¹ [Ganzen en ganzenschade in Nederland, overzicht van kennis en kennishiaten voor effectief beleid. R. Buij en K. Koffijberg, Wageningen University en Research, 2019.](#)

De continuïteit van beheer zoals dat in de afgelopen jaren is uitgevoerd zou bij het uitblijven van toestemming daartoe niet langer gegarandeerd zijn. Het College van Gedeputeerde Staten is van mening dat dit tot niet aanvaardbare risico's voor vergroting van gewasschade in de provincie zal leiden. Om dit te voorkomen wordt deze opdracht verleend. Op het moment dat er sprake is van het tot stand komen van het nieuwe provinciaal ganzenbeleid en het daarop gebaseerde en alsnog opgestelde fbp in het najaar van 2024 dan dient deze opdracht te worden vervangen door een hierop gebaseerde vergunning.

C. Conclusie

De maatregelen, het (wettelijk) belang en de korte uitvoeringsperiode in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat de gunstige staat van instandhouding van de overzomerende grauwe gans niet in het gedrang komt en dat de vergunning kan worden verleend.

Op grond van de aangedragen stukken uit het verzoek en op grond van onze eerder besluiten staat vast dat legselbeperking van overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van schade aan gewassen, op de door u aangegeven wijze, géén significante negatieve effecten zal veroorzaken op de beschermde natuurwaarden. Door het stellen van voorschriften en beperkingen worden mogelijke schadelijke gevolgen voldoende voorkomen.